

УДК 338.488.2:640.4

**СИДОРЕНКО Т.С., ЛЮЛЬКА О.М., ГУБЕНЯ В.О.**

[lulkaom@nuft.edu.ua](mailto:lulkaom@nuft.edu.ua), [slava@nuft.edu.ua](mailto:slava@nuft.edu.ua)

Національний університет харчових технологій

## **СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ТА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДОСТУПОМ ДЛЯ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Системи безпеки в структурі автоматизованих систем управління готельним підприємством (АІС ГП) допомагають створити комфортні та безпечні умови перебування гостей, захистити приміщення від несанкціонованих проникнень, вберегтися від біотероризму тощо.

Метою дослідження є аналіз структури сучасних автоматизованих систем безпеки готельних підприємств.

Всі АІС ГП мають типову структуру (рис. 1), що складається із [1, с.14...24]:

- служб та систем реєстрації і обслуговування гостей (FrontOffice);
- служб та систем обліку і управління (Back Office);
- зовнішніх систем.

Крім власних функцій система управління готелем (СУГ або PMS) взаємодіє з різними зовнішніми системами, які керують обладнанням в готелі і забезпечують надання гостям додаткових послуг.

До зовнішніх систем може входити система безпеки.

Система безпеки (SS – Security System) – це надсистема, яка повинна включати в себе систему відеоспостереження, систему сигналізації, систему пожежної сигналізації та пожежогасіння, систему кібербезпеки, системи контролю та управління доступом [2, 3].

Система контролю і управління доступом / система електронних замків (АС – Access control / KS – Key System) – це комплекс технічних та програмних засобів безпеки, що здійснює контроль входу / виходу та переміщень людей чи транспортних об'єктів на територіях, які знаходяться під охороною, для адміністративного моніторингу та попереджень несанкціонованого проникнення [4, 5].

Використання автоматизованих систем безпеки дає змогу: контролювати і обмежувати доступ гостей і персоналу до певних приміщень закладу; відстежувати переміщення конкретних осіб і фіксувати їх місцезнаходження в режимі реального часу; вести табельний облік; виключити «люський фактор»; зменшити витрати на оплату праці.

Робота системи ґрунтується на двох базових складових. Перший – ідентифікатор користувача – пристрої чи унікальні ознаки людини, що містять інформацію для встановлення особи та прав доступу. Ідентифікатором може бути магнітна чи безконтактна картка, радіочастотний брелок, біометричні параметри (відбитки пальців, знімок райдужної оболонки ока тощо). Друга складова – зчитувачі – пристрої, призначені для прийому інформації про особу від ідентифікатора з подальшою передачею її на контролер, який відповідає за прийняття рішення про майбутні дії системи.

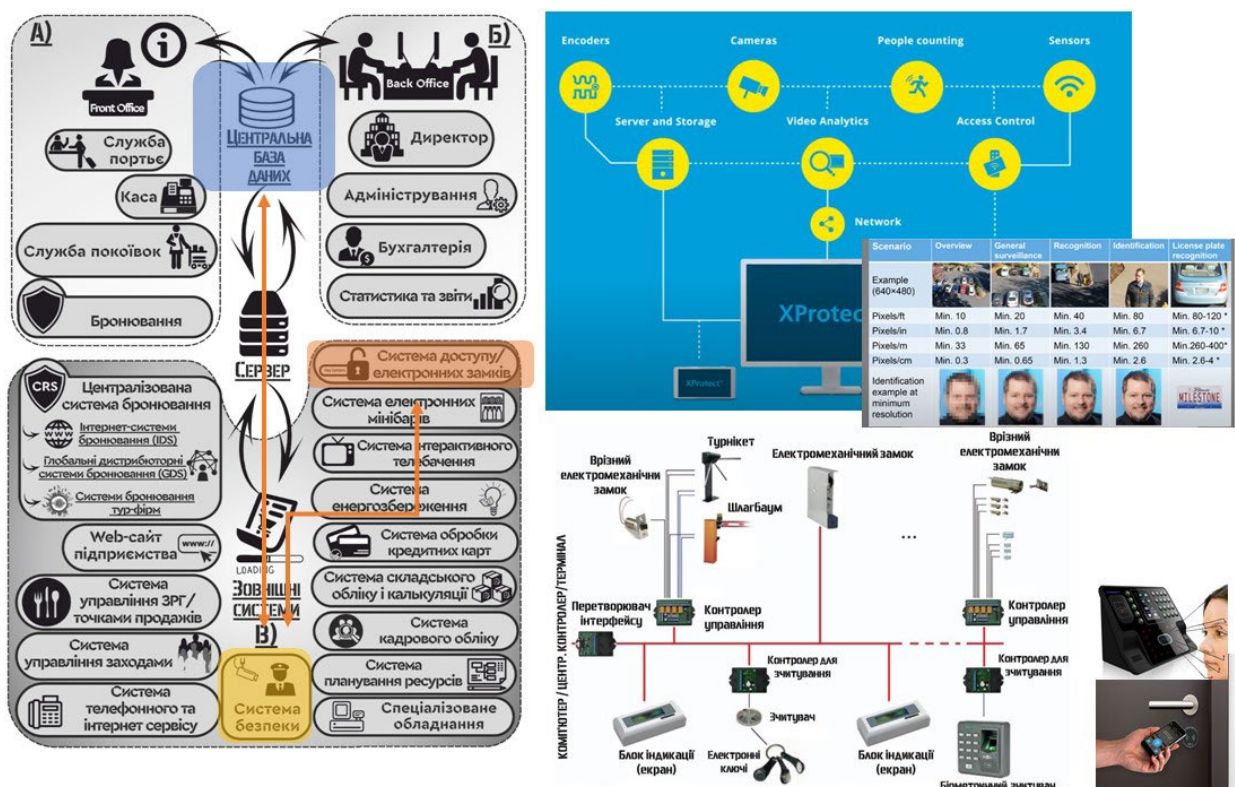


Рис. 1. Типова структура АІС ГП та система безпеки

Перед входом на територію чи в приміщення, особа передає через зчитувач інформацію з ідентифікатора на контролер. Після цього, на підставі зіставлення отриманої інформації та встановлених для конкретного гостя чи співробітника прав доступу, система в автоматичному режимі ухвалює рішення про подальші

дії: надати доступ – відкрити двері; заблокувати доступ – передати сигнал тривоги і включити звуко-візуальне сповіщення. Інформація про надання та блокування доступу з ідентифікаторами осіб зберігається в пам'яті системи для подальшого використання при складанні звітної документації.

Відомою групою компаній (конгломератом) розробників систем контролю доступу для готелів та електронних замків є ASSA ABLOY [6]. До групи ASSA ABLOY входять такі компанії: ASSA, Abloy, TESA, EffEff, Mul-t-Lock, Yale, Gardesa, Union, IKON, Vachette та ін. Проєкт «Мобільний ключ» від ASSA ABLOY Global Solutions визнано переможцем в номінації «Mobile Key & Keyless Entry Solutions» на HotelTechAwards 2020 (щорічна міжнародна премія кращих готельних технологій в світі) [7].

Отже, сучасні автоматизовані системи безпеки готельних підприємств є системами вищого рівня, які ефективно працюють лише в тісній інтеграції із загальною АІС ГП, забезпечуючи не тільки власне безпечне середовище для гостей, але й комфортні умови перебування.

*Список використаних джерел:*

1. Доценко В.Ф., Люлька О.М., Губеня В.О., Цирульнікова В.В., Ткачук Ю.М. Програмні продукти в готельно-ресторанному бізнесі. [Електронний ресурс]: навчальний посібник / В.Ф. Доценко, О.М. Люлька, В.О. Губеня та ін. – К.: НУХТ, 2020. –200 с.
2. Types Of Security Systems For The Hospitality Industry [Електронний ресурс] // GPS Security Group : вебсайт. URL: <https://www.gps-securitygroup.com/hospitality-industry> (дата звернення: 01.10.2023).
3. Bradley K. Hotel Safety: Security for Hospitality and Hotel Management Companies. Hospitality Net. 2019. URL: <https://www.hospitalitynet.org/opinion/4094684.html> (дата звернення: 01.10.2023).
4. Системи контролю доступу [Електронний ресурс] // Кабель-Інвест : вебсайт. URL: <https://ci.kiev.ua/ua/sistemy-kontrolya-dostupa/c240> (дата звернення: 01.10.2023).
5. Access control [Електронний ресурс] // Wikipedia : the free encyclopedia. URL: [https://en.wikipedia.org/wiki/Access\\_control](https://en.wikipedia.org/wiki/Access_control) (дата звернення: 01.10.2023).
6. ASSA ABLOY Global Solutions [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. URL: <https://www.assaabloyglobalsolutions.com> (дата звернення: 01.10.2023).
7. «Мобільний ключ» від ASSA ABLOY Global Solutions - No1 у Світі [Електронний ресурс] // Expert Solution : вебсайт. URL: <https://expertsolution.com.ua/%C2%ABмobilnij-kljuch%C2%BB-ot-assa-abloy-global-solutions---%E2%84%961-v-mire> (дата звернення: 01.09.2023).